

Nieuwsbegrip Extra

Met enige regelmaat ontwikkelt Nieuwsbegrip in opdracht van bedrijven of maatschappelijke organisaties een speciale themales. Bedrijven die ons vragen om zulke lessen te ontwikkelen doen dit vaak in het kader van 'maatschappelijk verantwoord ondernemen', ideële organisaties brengen via de les het maatschappelijke onderwerp waarop zij zich richten onder de aandacht.

De Nieuwsbegrip Extra-lessen worden betaald door de externe opdrachtgever. De inhoud van de lessen wordt echter ontwikkeld door en valt volledig onder verantwoording van de Nieuwsbegripredactie.

Handleiding niveau A

Vooraf

nederlands
veteranen
instituut

In opdracht van het Nederlands Veteraneninstituut ontwikkelde Nieuwsbegrip weer een Extra les rond veteranen. Ditmaal staan de *Invictus Games* centraal. Deze worden van 16 tot en met 22 april 2022 in Den Haag gehouden.

Lesoverzicht

Onderwerp	Invictus Games
Opdracht 1	Actief lezen en sleutelvragen
Opdracht 2	Een weetjesschema maken
Opdracht 3	Vragen over de tekst beantwoorden
Opdracht 4	Zitvolleybal spelen
Opdracht 5	Oefenen met woorden uit de tekst
Clib-score	Functioneringsniveau begrijpend lezen M6 _{bl}

Materiaal

Voor elke leerling:

- de tekst '*Invictus Games*' (niveau A);
- bijbehorende opdrachten voor niveau A;
- Voor abonnees van Nieuwsbegrip: het stappenplan met woordhulp (op de website bij Basismateriaal, tabblad Stappenplannen).

Werkwijze

- Introduceer het onderwerp klassikaal. Hebben de leerlingen al iets over de *Invictus Games* gehoord? Wat weten ze er al over?
- Vertel wat het leesdoel is. Geef zo nodig nog uitleg over de werkwijze bij Actief lezen. Bespreek de uitleg.
- De leerlingen lezen de tekst actief. Bij elk stukje dat ze lezen, maken de leerlingen aantekeningen en onderstrepen/markeren ze de woorden die ze niet kennen of moeilijk vinden.
- Na het actief lezen beantwoorden de leerlingen de sleutelvragen. Eventueel kunt u de hulpvragen erbij geven, als de leerlingen moeite hebben met het beantwoorden van een of meer sleutelvragen.
- Na de sleutelvragen vullen de leerlingen een weetjesschema in,
- Hierna beantwoorden de leerlingen een aantal vragen over de tekst.
- Speel hierna (of op een ander moment) een partijtje zitvolleybal met de leerlingen.
- Tot slot maken de leerlingen een puzzel met woorden uit de tekst. Met het gevonden woord maken ze nog een zin.

OPDRACHT 1

Laat de leerlingen de tekst actief lezen.

Model het actief lezen van de inleiding. Daarna gaan de leerlingen in groepjes verder met het actief lezen van de tekst. Daarbij maken de leerlingen aantekening en beantwoorden ze de sleutelvragen.

Modeltekst

Modellen van de inleiding

Ik ga nu hardop voordoen hoe ik actief lees. Let goed op.

*Ik lees eerst de titel: **Invictus Games**. Invictus Games, wat zouden dan nou zijn? Games betekent spelletjes in het Engels. Of misschien heeft het iets te maken met sporten. Ik zie ook een foto bij de tekst met sporters. Ik ga gauw lezen. **Iedereen kent de Olympische Spelen wel. Ja, daar heb ik inderdaad wel van gehoord. Dat zijn heel belangrijke sportwedstrijden van allerlei sporten. Landen uit de hele wereld door eraan mee. Zouden de Invictus Games net zo iets zijn? Maar heb jij wel eens gehoord van de Invictus Games? Dat zijn sportwedstrijden. Oh, zie je, het is dus iets met sportwedstrijden. Maar wat precies? Ik lees weer verder. Ze zijn bedoeld voor militairen die tijdens hun werk gewond zijn geraakt. Aha, het zijn dus speciale sportwedstrijden. Ze zijn niet voor iedereen, maar voor militairen, voor soldaten die gewond zijn geraakt. Mooi! Er doen vijfhonderd militairen mee. Zo, dat is best veel. Zouden die allemaal uit Nederland komen? Of doen er ook andere landen mee? Ik lees weer even verder. Ze komen uit twintig landen. De Invictus Games zijn dit jaar van 16 tot en met 22 april in Den Haag. Dat is best bijzonder, zeg! Ik ben benieuwd wat de tekst me verder gaat vertellen over de Invictus Games.***

Sleutelvraag 1: Wat zijn de Invictus Games?

Hulpvraag 1a: Wat staat er in regel 2 en 3?

Hulpvraag 1b: Wat voor soort sportwedstrijden zijn de *Invictus Games*?

Onoverwonnen

Sleutelvraag 2: Wat is er hetzelfde aan de mensen die meedoen aan de Invictus Games? Noem drie dingen.

Hulpvraag 2a: Lees regel 7-8. Voor welke mensen zijn de Games bedoeld? Welk beroep hebben ze?

Hulpvraag 2b: Lees regel 7-8 nog eens. Wat is hetzelfde dat met de militairen die meedoen is gebeurd?

Hulpvraag 2c: Lees regel 11. Wat heeft de gewonde militairen geholpen bij hun herstel?

Sleutelvraag 3: Hoe kan sport helpen bij het herstel van gewonde veteranen?

Hulpvraag 3a: Wat staat er in regel 12-13?

Hulpvraag 3b: Hoe zou jij je voelen als je gewond bent, maar als het toch lukt om te sporten?

Prins Harry

Sleutelvraag 4: Waarom heeft Prins Harry de Invictus Games bedacht?

Hulpvraag 4a: Wat voor werk heeft Prins Harry vroeger gedaan?

Hulpvraag 4b: Lees regel 17-19 nog eens. Hoe kwam Harry op het idee om een sportevenement te organiseren?

De kracht van sport

Sleutelvraag 5: Wat is het belangrijkste (waar gaat het om) bij de Invictus Games?

Hulpvraag 5a: Lees regel 25-28 nog eens. Wat vertelt veteraan Rick over de Games?

Niet alleen

Sleutelvraag 6: Waarom mogen de deelnemers twee vrienden of familieleden meenemen naar de Invictus Games?

Hulpvraag 6a: Wat staat er in regel 35-37?

Na het lezen

Sleutelvraag 7: Zou jij in het publiek willen zitten bij de Invictus Games? Vertel er ook bij waarom wel of niet.

OPDRACHT 2 Sleutelschema

Laat de leerlingen in groepjes het weetjesschema invullen. Laat de leerlingen uit elk stukje van de tekst één weetje opschrijven. Als de leerlingen meer weetjes willen opschrijven, kunnen ze er meer medailles bij tekenen (waarin de weetjes komen te staan). U kunt er ook voor kiezen dit op een apart blad te laten doen.

Bespreek de opdracht na. Welke dingen zijn ze door het lezen van de tekst te weten gekomen? Welke dingen vinden ze het leukst om te weten?

OPDRACHT 3 Vragen over de tekst beantwoorden

Laat de leerlingen in drietallen de vragen over de tekst beantwoorden. Bespreek de antwoorden klassikaal na.

OPDRACHT 4 Zitvolleybal spelen

1. Vertel de leerlingen dat ze zitvolleybal gaan spelen. Dit kunt u het beste in het gymlokaal doen.
2. Leg uit dat zitvolleybal op gewoon volleybal lijkt. Alleen mag je niet rechtop staan, je moet tijdens de wedstrijd blijven zitten. Maar er zijn ook andere verschillen met gewoon volleybal. Het speelveld is kleiner: het is 6 x 10 meter (een gewoon volleybalveld is 9 x 18 meter). En het net hangt op een hoogte van 1,15 meter, lager dan bij gewoon volleybal dus. Verder zijn de spelregels hetzelfde als bij volleybal: Je moet proberen de bal met de handen naar elkaar toe te spelen en hem in maximaal drie beurten of passes over het net proberen te krijgen. Raakt de bal de grond binnen het speelveld, dan krijgt de andere ploeg een punt. Je speelt met twee teams van zes spelers. Welk team als eerste 15 punten heeft gescoord heeft gewonnen.

OPDRACHT 5

De leerlingen maken de fillipine-puzzel in drietallen. Bespreek de opdracht klassikaal. Hebben de leerlingen het woord gevonden? Welke mooie zinnen zijn er met dit woord bedacht?

Antwoorden

OPDRACHT 1 Actief lezen en sleutelvragen beantwoorden

Tijdens het lezen	
Inleiding	1. Wat zijn de <i>Invictus Games</i> ? <i>Internationale sportwedstrijden voor militairen die tijdens hun werk gewond zijn geraakt.</i>
Onoverwonnen	2. Wat is er hetzelfde aan de mensen die meedoen aan de <i>Invictus Games</i> ? Noem drie dingen. - <i>het zijn allemaal militairen</i> - <i>ze zijn gewond geraakt tijdens hun werk</i> - <i>sport geeft aan iedereen de kracht om door te gaan</i> 3. Hoe kan sport helpen bij het herstel van gewonde veteranen? <i>Sporten kan je kracht geven en je kunt toch veel bereiken, ook al ben je gewond.</i>
Prins Harry	4. Waarom heeft Prins Harry de <i>Invictus Games</i> bedacht? <i>Hij vroeg zich af hoe de gewonde soldaten verder moesten in hun leven. Hij heeft toen het sportevenement bedacht.</i>
De kracht van sport	5. Wat is het belangrijkste (waar gaat het om) bij de <i>Invictus Games</i> ? <i>Het gaat vooral om het meedoen, het elkaar aanmoedigen en er samen zijn.</i>
Niet alleen	6. Waarom mogen de deelnemers twee vrienden of familieleden meenemen naar de <i>Invictus Games</i> ? <i>De gewonde militairen krijgen bij hun herstel veel steun van familie en vrienden.</i>
Na het lezen	
7. De tekst eindigt met de vraag: <i>Zou jij in het publiek willen zitten bij de Invictus Games?</i> Wat is je antwoord? Vertel er ook bij waarom wel of niet. <i>Eigen antwoord.</i>	

OPDRACHT 2

Voorbeelden van weetjes:

- Aan de *Invictus Games* doen vijfhonderd militairen uit twintig landen mee.
- De *Invictus Games* zijn voor militairen die lichamelijk of geestelijk gewond zijn geraakt.
- De eerste *Invictus Games* werden in 2014 gehouden in Londen.
- Bij de *Invictus Games* worden tien sporten gedaan.
- Alle deelnemers mogen twee vrienden of familieleden meenemen.
- Dit jaar worden de Games voor de vijfde keer gehouden.

OPDRACHT 3

1. A. iemand die bij het leger werkt
2. B. waar verschillende landen mee te maken hebben
3. a. in 2014
b. omdat prins Harry, die de *Invictus Games* heeft bedacht, omdat hij prins is van dit land.
4. D. winnen
5. D. de zwemmers die al gefinisht waren (in regel 31)
6. *De deelnemers aan de Games* hebben allemaal de kracht gevonden om door te gaan, ook al zijn ze gewond geraakt.
- 7.

atletiek

rolstoelbasketbal

gewichtheffen

zitvolleybal

handboogschieten

zwemmen

OPDRACHT 5

1	v	e	t	e	r	a	a	n			
2	i	n	v	i	c	t	u	s			
3	m	i	s	s	e	n					
4	a	a	n	m	o	e	d	i	g	e	n
5	d	e	e	l	n	e	m	e	r		
6	m	e	d	a	i	l	l	e			
7	d	o	o	r	z	e	t	t	e	r	
8	o	r	g	a	n	i	s	e	r	e	n
9	m	i	l	i	t	a	i	r			

Oplossing:

e	v	e	n	e	m	e	n	t
---	---	---	---	---	---	---	---	---